

PLÁN HODNOTENÍ PRE POGRAM RYBNÉ HOSPODÁRSTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2021 - 2027

verzia 1.0, schválená na 2. zasadnutí MV pre PRH
30.04.2024

Obsah

1. Úvod	3
2. Hlavné ciele plánu hodnotení.....	4
3. Inštitucionálne zabezpečenie	4
4. Príprava plánu hodnotení PRH	5
5. Typy hodnotení.....	5
6. Indikatívny zoznam hodnotení	6
7. Podporná legislatíva a dokumentácia	8
8. Zoznam skratiek.....	9

1. Úvod

Víziou pre hodnotenie PRH je zabezpečiť realizáciu hodnotení programu v požadovanej kvalite a rozsahu pri udržateľnom rozpočte, ktorý je k dispozícii počas programového obdobia. Cieľom realizácie hodnotení je rozšíriť doterajšie poznatky o dosahovaných efektoch intervencií ako aj odhaľovať slabé miesta implementácie v rámci intervenčnej logiky.

Hodnotenie je systematická činnosť, ktorej účelom je posúdiť implementáciu PRH na základe vybraných kritérií s využitím odborných hodnotiacich metód. Hodnotenie sa vykonáva priebežne počas programového obdobia na základe čl. 44 *Nariadenia EP a Rady č. 2021/1060 ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku* (ďalej len „nariadenie o spoločných ustanoveniach“) a na základe čl. 46 *Nariadenia EP a Rady č. 2021/1139 ktorým sa zriaďuje Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/1004* (ďalej len „nariadenie o ENRAF“) a vykonáva sa internými/kombinovanými alebo externými kapacitami.

Základnou podmienkou pre implementáciu priebežného hodnotenia je vytvorenie a aktualizácia plánu hodnotení, v ktorom RO uvedie zoznam plánovaných hodnotiacich aktivít (hodnotení). Z každého hodnotenia vypracujú nezávislí hodnotitelia realizujúci dané hodnotenie záverečnú hodnotiacu správu.

Záverečné hodnotiace správy alebo sumár vytvorený na ich základe predkladá RO MV. Preskúmanie pokroku dosiahnutého pri realizácii hodnotení a získaných výsledkov a akýchkoľvek následných opatrení prijatých na základe zistení týchto hodnotení je v kompetencii MV. V zmysle bodu 2c) čl. 40 nariadenia o spoločných ustanoveniach a v zmysle bodu 2c) článku 2 štatútu MV, MV schvaľuje zoznam hodnotení PRH ako aj akékoľvek aktualizácie tohto zoznamu a môže sa vyjadriť k hodnotiacemu rámcu vo forme odporúčania. MV skúma pokrok dosiahnutý pri realizácii hodnotení, syntézu hodnotení a akékoľvek následné opatrenia prijaté na základe zistení týchto hodnotení.

Hodnotenie má pomôcť k zlepšeniu implementácie, k účinnému cieleniu podpory pri riešení potrieb (čo fungovalo a čo nie a v akom kontexte) a k efektívnemu vynakladaniu zdrojov. Hodnotením okrem iného získava RO dôkazy o tom, aká zmena nastala v dôsledku realizácie podpory. Z každého hodnotenia bude vypracovaná záverečná hodnotiacia správa. Tá spolu s ostatnými odbornými výstupmi hodnotiteľa by mala byť predmetom konzultácií členmi a pozorovateľmi MV. Záverečná správa o každom hodnotení sa zverejní na webovom sídle RO. RO zabezpečí po odovzdaní záverečnej hodnotiacej správy vhodné nadväzujúce aktivity.

Hodnotenie cieľov PRH môže byť kombináciou rozličných metód a prístupov, pričom okrem povahy hodnotených opatrení zohľadní RO pri návrhu a realizácii hodnotiacich aktivít aj charakter výsledkov dosahovaných opatreniami a dostupnosť údajov. V závislosti od týchto faktorov môže RO upustiť od preukázania vzťahu príčiny a následku a zamerať sa na účinnosť, efektivitu a priame výsledky podpory, resp. jednoduchšie metódy dopadových hodnotení.

Z časového hľadiska je hodnotenie organizované počas PO (tzv. priebežné hodnotenie). Hodnotenie sa môže vykonať z rozhodnutia RO aj následne (ex post) po ukončení PO v prípadoch, ak je účelné ponechať časový odstup, aby sa výsledky realizovanej podpory mohli naplno prejaviť. Z rovnakého dôvodu sa môžu pre hodnotenie využiť aj intervencie a výsledky predchádzajúceho PO 2014 – 2020. RO bude v rámci budúcich aktualizácií plánu hodnotení vychádzať aj z ex post hodnotenia OP RH

vykonaného zo strany EK v zmysle čl. 117 Nariadenia EP a Rady č. 2014/508 o ENRF a čl. 57 Nariadenia EP a Rady č. 2013/1303 o spoločných ustanoveniach (PO 2024 - 2020).

2. Hlavné ciele plánu hodnotení

Plán hodnotení PRH si kladie za cieľ popísať stratégiu a hlavné procesy na zabezpečenie plynulého a efektívneho systému hodnotenia (resp. evaluácie) PRH. Plán hodnotení vrátane hodnotiaceho rámca je záväzný pre celý PRH. Plán hodnotení PRH sa vzťahuje na celý program. Stratégia plánu rešpektuje vybrané špecifiká niektorých intervencií a zároveň zohľadňuje doterajšie poznatky a skúsenosti z predchádzajúcich programových období. Návrh plánu hodnotení je pripravovaný v rámci princípu partnerstva. Pripravený návrh plánu hodnotení je prediskutovaný široko koncipovanou platformou MV PRH, ktorá vydáva súhlasné stanovisko k zoznamu plánovaných hodnotení a prípadné odporúčania k teoretickej časti plánu. Odsúhlasený plán hodnotení RO vloží do systému SFC pre programové obdobie 2021 – 2027.

RO pri tvorbe plánu hodnotení vychádzal z analýzy legislatívnych požiadaviek, pracovného dokumentu EK pre monitorovanie a hodnotenie ENRAF 2021 – 2027 (FAMENET Working paper EMFAF MEF 2021 – 2027 z októbra 2023) ako aj ďalších metodických usmernení EK a z odporúčaní expertov FAMENT¹.

3. Inštitucionálne zabezpečenie

Oddelenie metodiky a riadenia Programu Rybné hospodárstvo plní funkciu koordinátora hodnotenia PRH. Jedná sa o minimálne jedného zamestnanca uvedeného oddelenia, ktorý je funkčne nezávislý od ostatných zamestnancov RO (dodržanie podmienky funkčného oddelenia výkonu činností hodnotenia od činností spojených s implementáciou programov, minimálne na úrovni pracovných pozícií). Predpoklad vytvorenia funkcie koordinátora hodnotenia je naplánovaný v 1. polovici roka 2024. Koordinátor hodnotenia komunikuje v oblasti hodnotenia programov s ostatnými riadiacimi orgánmi spadajúcimi pod spoločné ustanovenia v zmysle nariadenia o spoločných ustanoveniach, buduje efektívny a účinný systém hodnotenia, vytvára metodické prostredie a štandardy v oblasti evaluácie PRH. Pripravuje plán hodnotení a jeho aktualizácie, dohliada na jeho plnenie, realizuje hodnotenia PRH a monitoruje následné opatrenia (po ukončení hodnotenia). Prostredníctvom sekretariátu MV PRH komunikuje s členmi a pozorovateľmi MV. Zúčastňuje sa na rokovaníach s EK a inými členskými krajinami v oblasti hodnotenia programov ENRAF, zabezpečuje dobrú prezentáciu SR a najmä PRH na týchto stretnutiach, spolupracuje s FAMENET, EK, členskými krajinami EÚ v oblasti evaluácií. Členovia a pozorovatelia MV sa môžu kedykoľvek obrátiť na koordinátora hodnotenia v akejkoľvek otázke, podnete, či požiadavke, ktorá sa týka hodnotenia PRH, teoretických, metodických alebo praktických východísk a skúseností. Cieľom je úzka spolupráca a koordinácia hodnotiacich aktivít. Komunikácia môže prebiehať skupinovo alebo individuálne; elektronicky, telefonicky alebo osobne.

MIRRI SR pripravuje a bude realizovať odborné školenia s názvom „Evaluácia programov fondov EÚ v programovom období 2021 – 2027“ v rámci centrálného plánu vzdelávania administratívnych kapacít, ktoré budú prístupné všetkým administratívnym kapacitám fondov EÚ. Tieto budú vedené online formou.

¹ FAMENT - Fisheries and Aquaculture Monitoring, Evaluation and Local Support Network. – podporná jednotka DG MARE

4. Príprava plánu hodnotení PRH

Plán hodnotení PRH je pripravovaný podľa nasledujúceho postupu:

1. prípravná fáza, spracovanie štruktúry podkladov zo strany RO,
2. zostavenie návrhu stratégie plánu hodnotení, zoznamu hodnotení a spoločného hodnotiaceho rámca,
3. následné predloženie zoznamu plánovaných hodnotení PRH členom a pozorovateľom MV pre PRH, jeho pripomienkovanie, predstavenie, prediskutovanie a schválenie,
4. po schválení zoznamu plánovaných hodnotení sa plán hodnotení PRH nahrá do systému SFC a zverejní na stránke www.mpsr.sk v časti PRH.

RO bude dbať na dodržiavanie plánu hodnotení a v súlade s týmto hodnotiacim rámcom, odporúčaniami EK a FAMENET a dobrou praxou, bude vyvíjať aktivity na zber údajov, prípravu administratívnych kapacít v oblasti hodnotenia PRH tak, aby mohli byť plánované hodnotenia vykonávané včas, kvalitne a aby boli následne adekvátne využité v praxi.

Plán hodnotení PRH je živý dokument, ktorý bude v prípade potreby aktualizovaný. Podnet pre aktualizáciu môže vzniknúť ako na strane RO, tak aj z podnetu členov a pozorovateľov MV pre PRH, alebo iných osôb a organizácií, ktorí sa s relevantnou požiadavkou obrátia na RO.

5. Typy hodnotení

Hodnotenia realizujú interní alebo externí hodnotitelia, ktorí sú funkčne nezávislí od orgánov zodpovedných za implementáciu PRH. Hodnotenia je možné vykonávať internou, kombinovanou alebo externou formou.

Interné hodnotenia

Interné hodnotenie môžu vykonávať spravidla zamestnanci RO, pri dodržaní podmienky funkčného oddelenia výkonu činností hodnotenia od činností spojených s implementáciou programu, minimálne na úrovni pracovných pozícií. Nemusí sa jednať len o manažérov hodnotenia (koordinátor hodnotenia). Zo skúseností sa javí ako vhodné zostaviť tím z oblasti programovania, monitorovania, hodnotenia, ITMS špecialistov, či osôb, ktoré sa zaoberajú tvorbou danej politiky. Vedenie tímu je vhodné ponechať najskúsenejším pracovníkom, ktorí prinášajú pre dané hodnotenie najviac metodické práce. Uvedenú formu je vhodné využiť v prípade hodnotení, kde MPRV SR disponuje všetkými údajmi alebo je možné ich z interného prostredia pomerne jednoducho získať, zvolené metodické postupy nie sú drahé, ani časovo a odborne mimoriadne náročné.

Kombinované hodnotenia

Kombinované hodnotenia sa vykonávajú internými kapacitami v kombinácii s kapacitami externými a to ako z prostredia verejných alebo štátnych subjektov, tak aj z privátnej, akademickej, či občianskej sféry. Častým prípadom je metodické vedenie a tvorba záverov skúseným evaluátorom. Uvedenú formu je vhodné vždy zvážiť pre úsporu financií, podporu rozvoja interných kapacít a ich samovzdelávanie v priebehu výkonu hodnotenia / analýzy.

Externé hodnotenia

Externé hodnotenie je vykonávané vybraným externým hodnotiteľom (konzorciom hodnotiteľov), čiže fyzickou alebo právnická osobou funkčne nezávislou od orgánov zodpovedných za implementáciu PRH. Výber externého hodnotiteľa prebieha v súlade s platnou legislatívou EÚ a so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní. Verejný obstarávateľ musí dodržať princípy rovnakého zaobchádzania, princípy nediskriminácie hospodárskych subjektov, princípy transparentnosti, princípy proporcionality a princípy hospodárnosti a efektívnosti. Pri rešpektovaní transparentnosti a nediskriminácie je kladený zodpovedajúci dôraz na preukázanie technických a odborných kapacít dodávateľa služieb hodnotenia. Hodnotiaci tím zahŕňa nielen odborníkov pre oblasť hodnotenia, ale aj sektorových odborníkov, resp. ďalšiu expertízu podľa zamerania hodnotenia.

Aj pri externej forme hodnotenia je nevyhnutné zapojenie interných kapacít na strane objednávateľa, ktorý koordinuje proces hodnotenia, poskytuje potrebné údaje a spoluprácu, vedie hodnotenie až po fázu následných opatrení a ich implementácie vrátane komunikácie výsledkov hodnotenia.

V zmysel ods. 1 čl. 44 nariadenia o spoločných ustanoveniach sa hodnotenie môže vzťahovať aj na viac ako jeden program. Z toho dôvodu je možné v rámci komplexného hodnotenia v podmienkach SR zhodnotiť implementáciu v rámci PRH aj iným riadiacim orgánom.

6. Indikatívny zoznam hodnotení

Dôležitým faktorom plnenia harmonogramu realizácie hodnotení je reálny pokrok v implementácii, preto nasledujúce informácie sú iba indikatívne.

Zoznam plánovaných hodnotení vykonaných zo strany RO a EK:

1. Strednodobé hodnotenie („mid-term evaluation“) EK vykonávané do 31.12.2024 v zmysel ods. 1 čl. 45 nariadenia o spoločných ustanoveniach.
Cieľ: posúdenie efektívnosti, účinnosti, relevantnosti, koherentnosti a pridanej hodnoty Únie. Komisia môže využiť všetky relevantné informácie, ktoré sú už k dispozícii, v súlade s článkom 128 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Hodnotenie vykonané zo strany RO za účelom vyhodnotenia plnenia ukazovateľov výstupov výkonnostného rámca („Evaluation of the performance framework“)
Vzhľadom na skutočnosť, že PRH bol zo strany EK schválený až 13.3.2023, bude hodnotenie plnenia ukazovateľov výstupov výkonnostného rámca vykonané až po roku 2024, v dostatočnom časovom predstihu pred prvým finančným odpočtom ročného rozpočtového záväzku prideleného pre rok 2023 v zmysle pravidla N + 2, t. j. pred koncom roka 2025.
3. Hodnotenie zamerané na posúdenie vplyvu („Impact evaluation“) PRH vykonávané zo strany RO PRH do 30.6.2029 v zmysel ods. 2 čl. 44 nariadenia o spoločných ustanoveniach.
Cieľ: posúdenie efektívnosti, účinnosti, relevantnosti, koherentnosti a pridanej hodnoty Únie s cieľom zlepšiť kvalitu vypracúvania a vykonávania programu. Hodnotenia sa môžu vzťahovať aj na iné relevantné kritériá, ako je inkluzívnosť, nediskriminácia a viditeľnosť.
– *hodnotenie bude doplnené na základe budúcich aktualizácií plánu hodnotení*

4. Retrospektívne hodnotenie („retrospective evaluation“) EK vykonávané do 31.12.2031 v zmysle ods. 2 čl. 45 nariadenia o spoločných ustanoveniach.

Cieľ: posúdenie efektívnosti, účinnosti, relevantnosti, koherentnosti a pridanej hodnoty Únie. Hodnotenie bude zamerané najmä na sociálny, hospodársky a územný vplyv vo vzťahu k cieľom politiky uvedeným v článku 5 ods. 1 nariadenia o ENRAF.

EK zverejní výsledky retrospektívneho hodnotenia na svojom webovom sídle a oznámi ich EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

Interné hodnotenie plnenia ukazovateľov výstupov výkonnostného rámca

<i>Gestor</i>	<i>RO PRH</i>
<i>Cieľ</i>	posúdiť napĺňanie merateľných ukazovateľov výstupov výkonnostného rámca s ohľadom na aktuálny stav implementácie PRH, identifikovať riziká nenaplnenia čiastkových hodnôt ukazovateľov (míľnikov) stanovených k 31.12.2024, ako aj navrhnúť potrebné nápravné opatrenia, zistiť vhodnosť/správnosť nastavenia hodnôt čiastkových cieľov ukazovateľov výstupov výkonnostného rámca k 31.12.2024
<i>Účel hodnotenia</i>	Účelom hodnotenia je splnenie povinnosti RO priebežne monitorovať stav plnenia cieľových hodnôt ukazovateľov výkonnostného rámca a vytvoriť efektívny, účinný, detekčný a nápravný mechanizmus na ich dosahovanie. Hodnotenie bude vykonané za účelom prijatia adekvátnych opatrení na elimináciu rizika nenaplnenia stanovených cieľov a minimalizovania sankcie zo strany EK, vrátane prípadnej revízie PRH. Výsledky hodnotenia budú využité pri príprave správ INFOSYS a pravidelnom reportingu zo strany RO na EK prostredníctvom systému SFC. Výsledky hodnotenia budú využité aj pri ďalších následných hodnoteniach vykonaných externým/interným hodnotiteľom, zároveň poslúžia RO pre zlepšenie riadenia a implementácie PRH.
<i>Typ hodnotenia</i>	interné hodnotenie plnenia ukazovateľov výstupov výkonnostného rámca
<i>Hodnotiace otázky</i>	1. Aký je predpoklad plnenia stanovených čiastkových hodnôt (míľnikov) výkonnostného rámca k 31.12.2024? 2. Aké opatrenia je potrebné prijať na elimináciu rizika nesplnenia stanovených cieľov?
<i>Metodický prístup (ilustrovaný)</i>	Uvedený metodický prístup je ilustrovaný len na DOP týkajúce sa chovu rýb/akvakultúry. V rámci hodnotenia budú však samozrejme hodnotené

*na DOP – chovu
rýb/akvakultúry)*

všetky priority a špecifické ciele PRH. RO v čase výkonu hodnotenia môže v dostatočnom časovom predstihu na základe predložených či už schválených alebo neschválených žiadostí o NFP predpokladať dosahovanie čiastkových cieľov mílnikov na určitú úroveň. Navyše budú za účelom zapojenia sa do výziev v rámci prieskumu verejnej mienky oslovení aj potenciálni žiadatelia, t. j. subjekty chovu rýb/akvakultúry, ktorých registruje MPRV SR (subjekty akvakultúry, ktorým bolo vydané osvedčenie na hospodársky chov rýb - cca do 100 subjektov) a ŠVPS SR (zoznam schválených a registrovaných zariadení pre akvakultúru). Oslovení budú taktiež aj žiadatelia/prijímatelia z programového obdobia 2007 – 2013 a programového obdobia 2014 – 2020. Subjekty budú v rámci prieskumu verejnej mienky oslovení telefonicky. Tento osobný prístup umožní hodnotiteľovi osloviť celú skupinu respondentov a získať potrebné údaje v relatívne krátkom čase. Subjekty chovu rýb, ktoré nie sú registrované na MPRV SR môžu byť navyše oslovené aj prostredníctvom informačných a propagačných seminárov organizovaných za pomoci IPC v jednotlivých regiónoch Slovenska.

*Predpokladané
údaje*

Export dát zo systému ITMS

Dáta o subjektoch chovu rýb z registrov MPRV SR

Predpoklad získania dát o nových (neregistrovaných na MPRV SR) subjektoch v rámci organizovania informačných seminárov

Harmonogram

06/2025 – 07/2025
Hodnotenie posunuté na základe skutočnosti, že PRH bol zo strany EK schválený až 13.3.2023. Hodnotenie plnenia ukazovateľov výstupov výkonnostného rámca bude vykonané až po roku 2024, avšak v dostatočnom časovom predstihu pred prvým finančným odpočtom ročného rozpočtového záväzku prideleného pre rok 2023 v zmysle pravidla N + 2, t. j. pred koncom roka 2025.

7. Podporná legislatíva a dokumentácia

- Nariadenia EP a Rady č. 2021/1060 ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku
- Nariadenia EP a Rady č. 2021/1139 ktorým sa zriaďuje Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/1004

- Nariadenia EP a Rady č. 2013/1303 ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006
- Nariadenia EP a Rady č. 2014/508 o Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1255/2011
- FAMENET Working paper EMFAF MEF 2021 – 2027 z októbra 2023
https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/funding/famenet_en
- Rámec implementácie fondov, verzia 1
<https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/>

8. Zoznam skratiek

č.	číslo
čl.	článok
DOP	dopytovo orientované projekty
EK	Európska komisia
EMFAF	European maritime fisheries and aquaculture fund
ENRAF	Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond
ENRF	Európsky námorný a rybársky fond
EP	Európsky parlament
ES	Európske spoločenstvo
EÚ	Európska únia
FAMENET	fisheries and aquaculture monitoring, evaluation and local support network
INFOSYS	správa o vybraných operáciách v zmysle čl. 97 ods. 1a nariadenia o ENRF č. 508/2014
IPC	Informačné a poradenské centrá
ITMS	informačný monitorovací systém fondov EÚ
MEF	monitoring and evaluation framework (rámec pre monitoring a hodnotenie)
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

MV	monitorovací výbor
NFP	nenávratný finančný príspevok
OP RH	Operačný program rybného hospodárstvo 2014 - 2020
PO	programové obdobie
PRH	Program rybné hospodárstvo SR 2021 - 2027
RO	riadiaci orgán
SFC	system správy fondov u EÚ
SR	Slovenská republika
ŠVPS	Štátna veterinárna a potravinová správa SR
Z. z.	Zbierka zákonov